

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

No. 4.

Luni, 27. Ianuarie

1847.

А п т и - с к и а з л.

(Брмаре.)

Нѣмаї ачелла, кареле п'а четит историчі пічі веки пічі пої, поате съ ворвеаскъ дн тимпѣриле ачесте, — дела Траіанѣ пѣпъ ла Азреліанѣ, ва ші маї днкоаче, деспре скіаї саѣ склаві, склавіні. Дела Еродот — пѣскѣт дн апѣл 483 д. d. Xc., — кареле а скріе маї днтѣй деспре локѣриле ачесте, пѣпъ дн а доаза жѣмѣтате а сѣтеї а 6 дѣпъ Xc. пѣ се гѣсеште дн исторіе пічі о зрмѣ де словені. Дн ачеастѣ сѣтѣ вѣпѣ еї днтѣїа оарѣ, пѣ сѣпт пѣте де славі адекъ глоріошї, пічі сѣпт пѣте де словї адекъ літерадї: чї склаві саѣ скіаї, — склавіні орї скіаїні, склавенї, склавенї. Днтѣїл скріиторѣ, каре ворвеште де еї дн сѣта ачеаста есте кѣлзгѣрѣл Іордан пѣмїт шї Іорнад. Ачеста скріе дѣпъ апѣл 552 d. Xc., пѣмїнд пе попѣл днтрегѣ Vindї шї Vinidae шї адѣзгѣнд, кѣ дѣпъ локѣрї іаѣ пѣмїрї деосевїте, маї кѣ сеатѣ де склавенї шї антї. Ал доїлеа тот дн сѣта ачеаста есте сенаторѣл Прокон, каре дн апѣл d. Xc. 562 чї пѣмеште склавенї орї склавенї; пе зрмѣ тот де атѣчї, дела а. 594 есте Менандрѣ. Кѣмѣ кѣ сѣпт ачест пѣте шї пѣ сѣпт алѣл се

факѣ еї кѣноскѣдї дн сѣта а ба, доведеште шї пѣтеле ромѣнескѣ скіаї орї шкїаї. Дакѣ латїнѣл шї грекѣл а зїс склаві, італїанѣл дѣпъ аналоїа лїмѣеї саѣле зрмѣ се зїкѣ schiavi, іар пої дѣпъ аналоїа лїмѣеї поастре скіаї орї schiavi, прекѣм дн латїнескѣл'clave, італїанѣл зїче chiave, іар пої кїае орї chiaе etc. (ch се четеште ка ла італїенї іар пѣ ка ла франчесї). Ашеа а шї зїсѣ еллѣ: кѣчї дн Ардеал, знде се штїе кѣ аѣ фост вѣлгарї odinioарѣ, ромѣнїї зїкѣ кѣ аѣ фост скіаї, саѣ пе ачеїа пе каре знгѣрїї шї сассїї чї пѣмескѣ вѣлгарї, ромѣнїї чї пѣмеск скіаї, прекѣм ла Чергѣѣ, днтр'о парте а Брашовѣлѣ, ла Бѣлгард etc. дн Ардеал; іар дн Цеара ромѣнеаскѣ ла Кѣмпѣлзгѣ etc. — Ачеста есте пѣтеле лор де пе атѣчї. Еѣ штїѣ кѣ фанатїчїї дїнтре скіаї шї лїнгѣїї дїнтре стрейнї вор сѣ дѣвѣкѣ ачест пѣте дакѣ пѣ дела слава ка сѣ-ї факѣ глоріошї, чел пѣдїнѣ дела слово ка сѣ-ї факѣ літерадї. Дн пѣмерѣл ачестор тѣрѣктоаре фїнде есте шї отѣл пострѣ! Дар сѣ аївѣ пѣдїнтїкѣ рѣвдаре сѣ пе аскѣлте. Маї днтѣй есте де штїѣт, кѣ чел днтѣй скріитор каре-ї пѣмеште кѣ пѣтеле де склавіні, пѣрїнтеле Іордан, зїче деспре еї „ачестїї (скїаїї) аѣ

вълциле ші пѣдѣриле дн локѣ де четѣдї.“*) Еѣ ам крезѣт тотдеавна, къ фїингеле каре локѣскѣ дн пѣдѣри ші дн влци, нѣ се потѣ нѣмі нічі глорїоасе, нічі літерате, — нічі кїар аїчі пре пѣтѣнт, — вн адаос, пе каре вїетѣл скріиторїѣ а сокотїт де кѣвїиндѣ а'л фаче, те. тѣндѣсе къ вом днпопѣла черѣл къ слава астор фѣптѣрі. — Нѣ се театѣ: къчі прекѣт вїне vede, монпхѣл Jordanѣ нѣ ле-а дат тїтѣле ачесте нічі пе пѣтѣнт, пе кѣт съ фї гѣндїт де черѣ. — Апої нічі кїар скріиторїї націоналі, анѣме Nestor, челлѣ маї векиѣ кронографѣ москалѣ, (а трѣїт ла капетѣл свѣтї 11 ші днченѣт де а 12 d. Xc.) нѣї пѣмеште нічі славі нічі словї, чї тотдеавна вїне ші літера п, пре-кѣт: sloviene, slovenie, sloven, slovane, ші дн челле формат де аїчі: slovensk, sloveniane etc. De vnde се vede къ літера п пеапѣрат се цїне де рѣдѣчина ачестѣї пѣме, ші ашеа нічі слава нічі слово нѣ поате фї рѣдѣчина**). Ла тоате ачесте маї адавѣгѣ, къ пѣтеле де скїаѣ орї сло-веанѣ пентрѣ тоатѣ semїndїа Bindїлор (ачеста е челлѣ маї векиѣ пѣме історїк ал лор), есте пѣмаї дн кѣрдї; іар еї дн де еї се пѣмескѣ дѣпѣ локѣрі вні чехї, алдїї лехї, рѣші, москалі, сѣрѣї, кровадї, вѣлгарї, шчл.

Дн свѣта а шеаса d. Xc. днтѣїа оарѣ се сковоарѣ semїndїа чеа mare а скїаї лор, орї словенїлор, орї маї вїне Bindїлор, ла Дѣпѣре ші днчене днкѣрсѣреле салле челле фѣрїоце дн імперїѣл вїзантїнѣ; пѣ-

пѣ ачі еї локѣїаѣ маї тѣлт дн вълци ші пѣдѣрі, адекѣ ераѣ фоарте варбарї. Дар еѣ штіѣ къ пѣрїптеле Nestor, кѣт ам зїе челлѣ маї векиѣ кронографѣ москалѣ, пѣне сказѣл словенїлор ла Дѣпѣре ші прїп Ілїрїк, — de vnde адавѣгѣ тот еллѣ, къ і-аѣ вѣтѣт ші і-аѣ алѣпгат Волохїї песте Карпадї, ла Вїстѣла ші алте локѣрі, пе vnde се афѣлѣ ші астѣзі. Кѣвїнтеле лѣї сѣпт: „Дѣпѣче аѣ венїт волохїї ла словенїї дела Дѣпѣре ші с'аѣ ашезат днтре дѣншїї ші і-аѣ тїрѣпїт: словенїї аѣ ешїт — аѣ еміграт — ші с'аѣ ашезат ла Вїстѣла“ шчл. *) — Чїне сѣпт волохїї ачестїї? Днїї аѣ сокотїт къ сѣпт кїар ромѣнїї, алдїї къ ар фї фост романїї, іар алдїї днтре карїї ші Шафарїк зїкѣ къ ар фї фост челдї. Schlözer, пе знеле локѣрі днделлеце іта-ліанї, пе алтеле ромѣнїї, ші песте тот ворѣште къ дндоїалѣ;**) іар днсѣш Nestor днделлеце пе ромѣнїї: пентрѣкѣ маї ла валле***) ворѣнд де влгѣрі, зїче къ еї аѣ кѣпрїнс цѣара, кареа а фост odїноарѣ а словенїлор, іар акѣт а волохїлор; прїп вртаре а ромѣнїлор — карїї аѣ алѣпгат пе словенї: къчі влгѣрїї н'аѣ авѣт вѣтѣї къ челдїї, нічі аѣ кѣпрїнс цѣрї дела еї, чї дела ромѣнї. — Дар нѣ есте локѣл а черчета акѣт чїне сѣпт ачеї волохї: пентрѣ dїспѣта де фацѣ ажѣпце къ шї Nestor, каре пѣне сказѣл словенїлор ла Дѣ-

*) „Volochoм bo naszedzsim na Sloveny na Dunajskyja, i siedzsim vnich, i nasiliajuszczim im: Slovenieshe ovi przisedzsz. i sedosza na Vislie“ etc. Schlözer's Nestor, II. S. 66.

**) Idem, II. SS. 36, 57, 81 etc.

***) Idem, II. S. 112. Cf. Schafarik's „Slavische Alterthümer“ I. 227—229.

*) „Hi (Slavini) paludes sylvasque pro civitatibus habent.“ Jord. de orig. Got. C. 5.

**) Schlözer's Nestor II. S. 75.

пъре, спъне къ де аколо еї с'аѣ алъпат шї с'аѣ ашезат дъпъ Карпаці, пе внде ераѣ шї пе тїмъерїле лѣї. Ва съ зїкъ кїар дъпъ Nestor, словенїї п'аѣ фост къ коло- нїїле romane дн Dacia. Іар отълѣї пострѣ ачесте къвїнте ар пѣтѣ аї траде пѣїанцінїї де пе окї, ка съ вазъ къ волохїї пѣ сѣнт пѣсторї, чї вн попъл каре а вѣтѣт тареа семїнціе а скїаїлор дела Дъпъре, шї дакъ ачест пѣме а днчепѣт а днсемна шї пѣ- сторѣ, ачеста вїне де аколо, къ дн свѣта 11 шї 12, ромѣнїї атѣт чеї дн Macedonia кѣт шї чеї де прїн алпїї Dacieї се ок- къпаѣ къ пѣсторїтѣл. *) — Ашеа с'а дн- тѣмплат къ ачест пѣме дн Kroatia шї Slavonia, внде дъпъ че ромѣнїї кѣтрѣнїї де скїаїї де аїчї шї-аѣ пердѣт лїмѣа, ре- тѣнд днсъ дн релеѣа лор ресѣрїтеанъ, пѣмеле де влах, каре днсемна odinioаръ шї аколо ромѣн, асѣзїї днсемнеазъ om de vicerika ресѣрїтѣлѣї. Ачесте сѣнт ал- ле казѣлѣї; іар пѣмеле де Ual, Wal, Val- lonї, Valanї**), Ulach, Vlach, Ulas, Olasz, Oláh, Vlasi, Valach, Voloch, сѣнт тот дн- тр'о рѣдѣчїнъ, къ каре маї днтѣїѣ дер- манїї аѣ пѣмїт пе тодї італїенїї, шї пе тодї челдїї орї галлїї чеї romanїї. Дъпъ еї с'аѣ лѣат скїаїї, вгѣрїї шчл. Дар дакъ

скїаїї вор фї dat ачест пѣме афаръ де іта- лїенї шї челдїлор орї ва, есте днкъ сѣнт дндоїалъ. —

Маї ретѣне съ ворвїм чева шї де сармаці шї скїдї, къ каре се днвѣлѣїе о- тѣл пострѣ. Дела Erodot пѣнъ ла Bizan- tinї, шї кїар де атѣчї днкоаче п'а пѣс- нїмене пе Carpatia дн Dacia. Дн кон- тра шї прѣнчїлор, карїї аѣ лѣат дн тѣнъ врео картъ де алле лѣмеї веки, есте къ- носкѣт къ Ністрѣл а фост тотдеазна дес- пѣрдїторѣл Carpatieї de Dacia. Есте а- девѣрат, къ внїї bizantinї, дн пѣштїнцъ аѣ фѣкѣт днвѣлѣїалъ къ пѣмеле де сар- мат шї скїт; дар пѣ къ пѣмеле де сармат шї дакъ. — Шї чеї веки аѣ фост dat пѣ- меле де скїтѣ ла тодї попѣлїї чеї пѣкъ- носкѣдї де аїчї. Іар асѣзїї се штїе, къ скїдїї пѣ сѣнт сармаці, нїчї словенї. Дар нїчї сармації пѣ сѣнт скїаї. А пѣмера історїчї веки, аї еспїка шї аї облї, ка съ деверїм зїса поасѣрѣ есте вн лѣкѣрѣ шї фоарте лѣнѣ шї де прїсос аїчї; пої днсъ вом чїта доаѣ авторїтѣдї марї кїар дїнтре скїаї, пе акѣрора штїнцъ шї кредїнцъ, отѣл пострѣ, ка вѣл че се кpede пе сїне скїаѣ, пегрешїт къ се поате rezima. Ачестїї сѣнт: Лоренд Сѣровїдкї (Sur- wiecki), каре а рѣпосат дн Іанїе 1827, шї П. І. Шафарїк, маї пайнте професор ла Naїсад, акѣт бївлїотекар ла Прага. А- честїї сѣнт чеї маї чої шї марї історїчї аї скїаїлор. Дїнтре тодї історїчїї, кѣдї аѣ трактат днкѣрката матерїе де а класї- фїка пе попѣлїї Езропеї ла семїнцїїле лор, дъпъ а теа пѣрере нїменї пѣ есте ашеа де лѣмїнат ка Сѣровїдкї. Елѣ се vede, къ дн тоатъ вїаѣа п'а фѣкѣт алта, дѣкѣт а стѣдіат матерїа са; шї еѣ пѣ ме сїескѣ

*) Bezї кїар пе скїаѣл Шафарїк I. с. I. S. 377 дн nota 3 внде addѣче къпоскѣтеле къ- вїнте алле Anneї Komneneї. —

**) Дн ановл 1253 кълѣторѣл Rubruquis а тре- кѣт прїн Dacia, шї деспре деара, кареа дн- форма одатъ ачеа парте а Кѣманїеї, че се зїчеа Кѣmania де анпѣс, шї кареа есте о парте дн — дакъ пѣ тоатъ — Moldavia, зїче къ де кѣтре дерманї се пѣмїеа деара вала- нїлор. Ачестїї валанї пѣ потѣ фї алдїї дѣкѣт ромѣнїї,

а зиче, къ еллѣ есте адевърѣтел дотродѣ-
кѣтор ал тинеримей словене дн исторія на-
ціопалъ. Ачест върват довърѣтат, кърѣѣа
нѣ і аѣ липсѣт пичі мѣжлоачеле, пичі стѣдѣл,
пичі капѣл де а афла адевърѣл, а венѣт
ла ресѣлтатѣл: къ сармадіѣ пичі сѣнт, пичі
потѣ фѣ словенѣ; ба дѣкъ аратъ ачееа че
дн адевър ашеа есте, къ сармадіѣ одатъ
къ Атілла аѣ клѣпѣт дн исторіе, шѣ пѣмаѣ
дѣпъ че с'аѣ стѣнс еѣ, се івескѣ дн локѣ-
рѣле лор словенѣ.*) — Ал доілеа исторік
маре ла скіаѣ есте D. Шафарік, каре дн
картеа са читатъ маѣ дн сѣс се невоіе-
ште дѣкъ а скѣпа тѣкар не сармаді дн
гіареле лѣі Сѣзровѣдкѣ шѣ аѣ фаче скіаѣ.**)
Дар дѣпъ 10 anni есе ла лѣміаъ къ кѣм-
пѣнѣтоареа са карте дн 2 томѣрѣ „деспре
векѣтѣдѣле славѣче,“ дн каре есте къ то-
тѣл де алтѣ пѣрере. Така кѣвѣнтеле лѣі:
„Исторія векѣлор сармаді, дн прѣвѣндѣ къ-
тре векѣтѣдѣле словене де ачееа есте маѣ
вѣртос де маре днсемпѣтате, пентрѣкъ
грешѣта пѣрере къ попѣлѣі скіаѣ орѣ сло-
венѣ с'ар траѣе дн сармаді се лѣдѣште
маѣ мѣлт шѣ се днрѣдѣчѣнеазъ маѣ афѣнд
дѣкѣт орѣ каре алта, дѣкѣт спре а еѣ то-
талъ рѣстѣрпаре, се черѣ чѣлле маѣ вѣне
тѣмеѣтрѣ дн доведѣрѣеа неадевърѣлѣі еѣ.“
— Дѣпъ че тѣртѣрѣсѣште грѣшеала са де
маѣ пѣнте, апоѣ адавѣгъ, къ кѣ атѣт маѣ
мѣлт се сѣмте акѣм датор а о дндрѣпта
шѣ а фѣрѣ шѣ не алдіѣ де рѣгѣрѣе. Ачѣа-
ста о шѣ фаче.***)

*) Ачест фѣртос тратат исторік се кѣспѣнде
ла Шафарік „Abkunft der Slawen nach Lo-
renz Surowiecki.“ Ofen, 1828. Seite 15—54
прѣскѣртат.

**) Ibid. Seite 77 et 99.

***) Slawische Alterthümer I., S. 333—373.

Дѣпъ че скіаѣі нѣ ераѣ дн Дачіа дн
пѣнте де сѣта а ба d. Xc. шѣ дѣпъ че пичѣ
сармадіѣ — карѣі днсѣ шѣ афѣрѣ де ачѣа-
ста нѣ ераѣ дн Дачіа — п'аѣ нѣмѣк къ сло-
венѣі, іар скідіѣ сѣнт де алтѣ вѣдѣ, де ал-
тѣ семѣндіе, асѣпра кѣрѣѣа де прѣсос есте
а не маѣ днтѣнде: врѣеазъ къ тоате кѣтѣ
ле зиче авѣтѣтѣл ом, сѣнт фѣрѣ пичѣ вѣ
тѣмеѣѣ. — Дар поате къ ва дндрѣеа: Чѣне
аѣ фост дачѣі? Ноѣ рѣспѣндѣм, къ ачѣлла
каре а дѣмѣлат къ исторічѣі веки шѣтѣ, къ
romani сѣнт дн пѣрере, къ дачѣі лор нѣ
сѣнт алдіѣ, дѣкѣт ачѣѣа, не карѣі скрѣіторѣі
грѣчѣ і-аѣ пѣмѣт ѣѣці орѣ ѣѣтѣ; — іар не
ѣѣтѣ скрѣіторѣі чѣѣ веки і-аѣ рѣдѣс ла се-
мѣндіа тракъ — чѣа маѣ векиѣ венѣтѣ дн-
тре семѣндіѣле іаѣѣтѣче дн Асіа дн Е-
ропа: — прѣн вѣрмаре дѣпъ пѣререа ро-
манѣлор, фѣнд дачѣі ѣѣтѣ*), ар фѣ шѣ еѣ
де вѣдѣ трачѣ. Dione Cassiѣ есте сѣнгѣр,
каре се дндоіѣште деспре ачѣаста.**)
Еѣ вѣл м'ам дндоіѣт де мѣлт, шѣ рѣдѣк не
дачѣ ла семѣндіа чѣлтѣкъ, шѣ ам сѣгѣре до-
вѣзѣ деспре ачѣаста Ба де мѣлте орѣ м'ам
сѣмѣнт іспѣтѣт а вѣде, къ кѣар нѣмѣле де
Getae нѣ есте алчѣеа, дѣкѣт о прѣскѣр-
тѣтѣрѣ дн нѣмѣле Gelitae, каре іарѣ нѣ
есте дѣкѣт о скѣмѣтѣчѣне дн Galatae.***)

*) Plin. Hist. Nat. L. IV. C. XXV. Dio Cass.
L. LXVII. in Domitiano e Xiphilino.

**) L. C. „Et si non ignorem eos (Dacos) a qui-
busdam graecis Getas esse dictos. Quod an
recte secusve fiat? nescio; illud quidem scio
Getas trans Haemum apud Danubium incole-
re.“ — l. c.

***) Басѣрпнѣ, карѣі аѣ дат ажѣторѣѣ лѣі Персѣѣ
Macedoneанѣл контра романѣлор, се нѣмѣскѣѣ
де кѣтрѣ скрѣіторѣі Галлѣ: Plutarch дн Павел
Emiliaѣ C. 9, 11, 13. Liv. XL, 57. Cf. XLIV
26. Justin XXXIV, 3. Diodor ѣѣ нѣмѣште
Galatae, Anniang Getae. Ва сѣ зѣкъ ла а,
чѣсѣта Galatae мѣі Getae сѣнт сѣнонѣме?

Дар ресълтателе стѣдѣлѣи меѣ ассѣпра істо-
ріеі Дачіеі се вор пѣвлѣка љн тѣмпѣл лор.
Акѣм ажжѣнце, къ скрііторіі чеі веки, нічі
аѣ пѣтерат пе дачі ла скіаі нічі іаѣ пѣ-
тѣт пѣтера. —

(Ва ѣрма.)

К а л е н д а р і ъ л.

(Љнкеіере.)

Љн епоха револѣдіеі франжезе, ла 24.
Ноетвріе 1793, љн ѣрмареа декретѣлѣі дат
де конвентѣл націонал, с'аѣ љнтродѣс пен-
трѣ репѣвлѣка франжезѣ ѣн календаріѣ поѣ.
Дѣпре ачеста анѣл се љнчепеа, ка ші ал
Іѣдеілор і ал вісерічеі, дела пѣптѣл екви-
нопціеі де тоатнѣ, кареа љн анѣл 1792
с'аѣ тѣмплат а фі ла 22. Септ. 9 оаре,
18 мінѣте, 30 секѣнде љнаіnte de атѣазѣ-
зі, зіоа љн каре с'аѣ фост словозіт чел љн-
тѣѣ декрет ал репѣвлѣчеі франжезе. Дѣпѣ
ачест календаріѣ анѣл се компѣнеа дін 12
лѣні, фіе-каре лѣнѣ къте де 30 зіле, ші
спре љндепліпуреа зілелор анѣлѣі соларіѣ
се адѣоѣеа ла капѣтѣл ѣнѣі ан де рѣнд
ѣ зіле, еарѣ ал ѣнѣі вісект кареле веніа
ла ал патрѣме ан шесе, пѣміте зіле ком-
пліментаре (jour complémentaire). Періо-
дѣл де патрѣ ані ал вісектѣлѣі се денѣмі
франчіадѣ, прекѣм ера одініоарѣ ла гречі
олімпіаделе. Љн локѣл септемѣнілор се
љнпѣрѣді фіекаре лѣнѣ љн треі зечімі, пѣ-
міте декаде, пентрѣ къ тоате мѣѣтріле
ші пондеріме лор ера сістемарізате пе
калкѣлѣл зечімал.

Нѣміріле зілелор, прекѣм ші а лѣне-
лор, ва кіар ші а періоаделор дін љнче-
пѣт с'аѣ дат аѣ дѣпре ордінѣл лор, љнче-

пѣнд къ ѣнѣл, доі ші чел: аѣ дѣпре пѣ-
теле вѣрѣваділор марі, а дівінітѣділор къ-
рора се консекра і а серѣвѣрілор; аѣ дѣ-
пре а тѣмпѣрілор, ва кіар ші а віетѣділор
сеаѣ а фрѣптелор љнтрѣвѣіте љн ачеле зіле
сеаѣ лѣні прекѣм гречіі пѣтѣа ελα βιβολίων
вѣлѣтѣоареа червілор ла фестѣл Dianeі пе
лѣна лѣі Феврваріе. Ανθεστηριών лѣна фло-
рілор пе Мартіе, Φαργηλιών April дела ва-
сѣл де лѣт љн кареле се пѣнеа флоріле
просфорате лѣі Аполон ші Dianeі ш. а.

Франгезіі свѣтѣлпѣрѣдірѣ лѣпеле лор
љн 4 періоаде, дѣпре челе патрѣ анотім-
пѣрі, ші дѣпре тѣмпетѣді ле ші пѣмірѣ.

a) Пре челе де тѣмпѣ, љнчепѣнд де-
ла 22. Септ. пѣнѣ ла 22. Дек., Vendimaire
(Окт., кълегрѣторіѣ де віі), Brumaire (Но-
емріе, лѣна вѣрѣмеі), Frimaire (Декемвріе,
лѣна фрїгѣлѣі).

b) Де еарѣ, дела 22. Дек. пѣнѣ ла
22. Martie: Nivose (Іанѣаріе, лѣна нівсо-
реі), Ventose (Феврваріе, лѣна вѣнтѣрі-
лор), Pluviose (Martie, лѣна плѣілор).

c) Де прѣмѣварѣ дела 22. Martie пѣ-
нѣ ла 22. Іѣніе.

Germinal (Апріліе, лѣна колѣлѣлѣі),
Floreal (Маіѣ, лѣна флорілор) Prairial (Іѣ-
ніе, лѣна пратѣлѣі сеаѣ а пѣшѣлѣі.)

d) Де варѣ дела 22. Іѣніе пѣнѣ ла 22.
Септемвріе.

Messidor (Іѣліе лѣна сечерішѣлѣі) Ther-
midor (Аѣгѣст лѣна фервінѣдеі).

Fructidor (Септемвріе лѣна фрѣпте-
лор сеаѣ а поателор).

Зілеле ѣнеі Dekade а лѣнеі се пѣтѣа:
1. Primidi (пріма-зі), 2. Duodi (доѣа-зі),
3. Tridi (тріа-зі), 4. Quartidi (патрѣ-зі),
5. Quintidi (чінѣоа-зі), 6. Sextidi (шесеа-
зі), 7. Septidi (шептѣа-зі), 8. Octidi (онта-

zi), 9. Nonidi (ноза-зи), 10. Decadi (зечеа-зи). Кареа ера ши де репаос.

Апоі фіекъреі зиле а анълві дъдъсе пеме специал дъпре взелтеле ши продъктеле че се стръпце; де есемплъ, пе а 7-а а лві Vendimaire о пмеа Carotte торков.

Календарівл ачеста дн врмареа декретвлві dat de Наполеон ла 9. Септ. 1805 с'аъ късвіт ши с'аъ днтродъс еар чел Григоріан ка маі пайнте де револуціе.

Вредніче де цївт сънт ши пвміріле че даъ ротънї лъелор сеаъ мензелор потрївіт къ тїмпвріле анълві. Ашеа пзмек:

1. Пе Мартіе, Мърдїшор сеаъ Цертъпарїѳ (днколдїторїѳ).

2. Пе Априліе, Прїерѳ (дескїзъторїѳ) сеаъ Флорарїѳ (днфлорїторїѳ).

3. Пе Маї, Фрвнзарї сеаъ Прътарїѳ (а ервърїтвлві).

4. Пе Ізніе, Чїрешел (а чїрешелор).

5. Пе Івлїе, Къпторїѳ (а фервїнцелелї).

6. Пе Август, Мъсъларїѳ (а сечерїшвлві).

7. Пе Септемврие, Ръпчївне сеаъ Вїнїчерїѳ ши Вїндел (а вїнвлві).

8. Пе Октомврие, Брвтърел (а врвмеї мїчї).

9. Пе Ноемврие, Брвтарїѳ сеаъ Проторарїѳ (а врвмеї тарї ши протороачелї).

10. Пе Декемврие, Андреа *) сеаъ пеїос (а пїносреї).

11. Пе Іанзарїе, Кърїндарїѳ сеаъ Церарїѳ (днченпътъл календеї сеаъ колїндеї анълві ши а цервлві.)

Ел аъ днфїнцат епїскопатъл де Бізанціѳ, а декъ патриархатъл де Константінополе, днкъ прекът патриархатъл Ромелї аре де днченпъторї ши патронї пре корїфеї апостолї. лор Петръ ши Павел, де асемене патриархатъл Константінополелї, прекът ши епїскопатърїле Трачїелї, Дачїелї, Счїтїелї, аъ де патрон пре протоклїтъл апостол Андреї. Дрент каре пзмеле лві дїнтръ 'нченпът серват дн вїсерїчїле Дачїелї, дако-ротънїї крещїнї аъ ажънс а квоаде лъна ачеста маї дїстїнсъ дїн сервареа С, Андреїѳ, пентръ каре іаъ зїс лъна лві Андре. Даръ тот одатъ дн сервътоареа С. Андреї аместекъ ротънїї ши сервътоареа Лъперкалїлор, датїнъ, каре се vede маї ла тоате сервъторїле. Де знде се поте фаче днкеере къ, ротънїї прїмїнд крещїнїствъл л'аъ аместекат дїнтръ 'нченпът къ паганїствъл, релїцїа лор пърїнцескъ; ши ашеа дн сервъторїле крещїне съвршеа рїтъл сеаъ рьндъеала фестелор пъгъне. Де ачееа ла С. Андреї знг ферещеле ши зшїле къ зетърїѳ ши зшорїї къ знтъръ де къне сеаъ де лъп, днзвнцъръ каселе къ дїскъптече, леатъ парїї ши алтеле къ къзънт съ се апере де стрїгої ши лънї; ши, прекът дн епоха ідолатрїелї алерга пе дрзъмрї ши пїаде преодїї лъперканї голї, днчїншї песте коапсе пмаї къ пей де капре, де асемене дн лїпса лор алеаргъ ноптеа ла ротънї фетелї деспоете, дн а кърора секс, ка маї девоте къръ челе релїцїоасе, деа пъръре с'аъ пъстрат датїнїле ши мїстерїїле сзперстїцїоасе, ретвїнд маї днделънт дн аскънс крещїнчїоасе пърїнцешїлор традицїї. Асемене фапърї сзперстїцїоасе съвршеск ла анъл ноъ сеаъ сьн-възеїѳ твїндшї зрсігъ, ла вовотеазъ стрїгънд кїралелїса, ла с. Тоадер лъндъсе ши зїкънд: Тоадере сьн-Тоадере дъ плексїда фетелор ка коада епелор, ла жоаа таре. ла сьнт-цїоръе алергънд пе розъ къ стрекътоареа дн кап, ши ла алте зїле ши тїмпврї фак алтеле де асемене.

*) Лъна ачеста, даръ маї кїар а лві Ноемврие, аъ пзмїг'о ротънїї дїн векїѳ ши Андреа, пентръ къ дн еа се сервеазъ фестъл сьнтвлві апостол Андреї протоклїтъл (чел днтгїѳ кїамаг). Дъпре історїа еклесїастїкъ, ачест апостол, зршвнд сордъл че іаъ фост къзът аъ предїкат крещїнїствъл дн пърдїле Трачїелї, Дачїелї ши а Счїтїелї, ажънтвнд пъвъ ла Кїев.

12. Пе Феврваріе, Фазр сеаѣ Фъзра-
ріѣ (адікѣ а фазрілор де фер, каріі прегъ-
теск фереле аратрѣлѣ, консекръндо лѣи Вѣл-
кан зінѣл інферѣлѣ ші ал фъзърріеі.

Ші ла ромъні се пѣстреазъ пѣміреа
зілелор анѣлѣ дѣпре лѣкръріле пѣтрате дн
еле, прекът: зіоа стързѣлѣ, зіоа черѣлѣ,
зіоа лѣпѣлѣ, зіоа врсѣлѣ, зіоа фокѣлѣ, зіоа
гріндінеі, зіоа врсндѣшеі. Еаръ зілеле се-
пѣтѣнеі се пѣтеск пѣпъ астѣзі дѣпре зініі
ла каріі се днкна romanii, прекът:

1. Лѣні, а Dianeі, зіна вѣпъторілор.

2. Марці, а лѣи Марс, зінѣл ресѣѣлѣ;
пептрѣ ачеаста пѣ пѣрчед ла дрѣт Марца.

3. Меркърі, зіоа лѣи Меркъріѣ, зінѣл
негодѣлѣ ші а солілор, дн кареа фак маі
кѣ сеатъ педіреа ші негодіацііле; ші пѣр-
чед ла дрѣт вѣкросі.

4. Жоі, зіоа лѣи Жоае, зінѣл аерѣлѣ, а
ѣлдерілор ші а гріндінеі. Де ачеа сер-
еазъ поѣъ жоі дѣпъ паціі дн оноареа зі-
пѣлѣ Жоіа ка съ пѣ детѣне ші съ пѣ дн-
гріндінезе.

5. Вінері, зіоа Вінереі, зіна лівертіна-
ціѣлѣ, а пѣнділор ші а фетеілор. Де ачеа
фетеіле пѣ вор съ лѣкрезе спре Вінері.

6. Сатърні, зіоа тімпѣлѣ, пѣмітѣ астѣзі
дѣпре Евреі Сѣтѣвѣтѣ, а репаосѣлѣ.

7. Аполоні, зіоа лѣи Аполон, зінѣл сѣ-
рѣлѣ, пѣмітѣ астѣзі а днвіереі ші Дѣміні-
кѣ, ка зіоа Домпѣлѣ Ісѣс.

Бісеріка кредціпъ днѣъ аѣ консекрат
зілеле септѣтѣнеі сѣнділор, прекът:

1. Лѣнеа, Архангелілор.

2. Марца, сѣпѣлѣ Іоан продрѣтѣл.

3. Меркѣреа, крѣчѣі.

4. Жоае, сѣнділор апостолі шісѣпѣлѣі
Неколаіѣ.

5. Вінереа, пѣскѣтоареі де Дѣмнезеі.

6. Сѣтѣвѣтѣ, торділор ші профеділор.

7. Дѣмініка днвіереі Домпѣлѣ Ісѣс.

Дн тоѣе календеле romanilor, чеа маі
помпѣсъ ера а анѣлѣ поѣ, кѣнд се гратѣла
зніі пе алдіі ші кѣнд се кѣпта пе ла касе,
де ѣнде аѣ ретас ші ла поі дако-ромъніі
колінделе сеаѣ маі дрепт зіс календеле,
адекъ зърріле спре анѣл поѣ ші спре па-
щереа тѣпѣтѣторіѣлѣ ла 25. Дек., спре а-
честе зіле зѣлѣнд пѣптеа пе ла касе дн-
чеп колінда кѣ зрѣтѣтореле кѣвнте:

К о л и н д а.

Вѣ скѣлаці, скѣлаці воері,

Флоріле далѣе,

Че ѣлоріці ка тері, ка пері;

Флоріле далѣе.

Кѣ вѣ віп коліндѣторі,

Флоріле далѣе.

Ноаптеа пе ла кѣтѣторі,

Флоріле далѣе.

Ші в' адѣк де анѣл поѣ,

Флоріле далѣе.

Прѣнк дн ресѣріт пѣскѣт,

Флоріле далѣе

Каре есте днѣвскѣт,

Флоріле далѣе.

Дн алѣ скѣтѣк ка зн оѣ,

Флоріле далѣе.

Крѣщѣтѣі е орелат,

Флоріле далѣе.

Соаре-разе лѣмінат,

Флоріле далѣе.

Де о піатрѣ нестѣматѣ,

Флоріле далѣе.

Де пе фрсѣтеа ї коронатѣ,

Флоріле далѣе.

Днкорлате с'аѣ депѣс,

Флоріле далѣе

Лѣпѣ тазр возрат,

Флоріле далѣе.

Че пре фата де ѣпѣрат,

Флоріле далѣе.

Де прѣсте тѣрї піаѣ адѣс,

Флоріле далѣе.

Вѣ скѣлаці, скѣлаці воері,

Флоріле далѣе,

Съ зрѣм н' зп Зеѣ пѣскѣт,
Флоріле далбе,
Че дп ом с'аѣ префѣкѣт,
Флоріле далбе.
Просфорѣндѣ тѣтѣрѣ,
Флоріле далбе.

Сѣс пре чер с'аѣ арѣтат,
Флоріле далбе.
Стеа коматѣ стрѣлѣчѣтѣ,
Флоріле далбе.
П' ел менѣнд де дпѣтрат
Флоріле далбе.
Лзтеа фѣѣва фѣрѣчѣтѣ,
Флоріле далбе.

Дпѣтр'а лѣі mare domnie,
Флоріле далбе.
Лер де азр ва съ фѣе,
Флоріле далбе.
Віореле, лѣкрѣтѣоаре,
Флоріле далбе.
Вѣ ащѣрпѣт ла пѣчѣоаре,
Флоріле далбе.

Дп грѣдѣнѣ, тѣртѣреле,
Флоріле далбе.
Довѣ кѣнтѣ кѣ дѣрере,
Флоріле далбе.
Ла фѣреастѣ рѣндѣнеле,
Флоріле далбе.
Чѣрѣпѣндѣвѣ кѣтѣ чере,
Флоріле далбе.

Ш' о порѣтѣвѣ мѣнѣнатѣ,
Флоріле далбе.
Кѣ о гѣшѣ пѣрѣтратѣ,
Флоріле далбе.
Де л' анѣс тѣрѣѣ свѣрѣнд,
Флоріле далбе.
Ратѣрѣ доѣвѣ адѣкѣнд,
Флоріле далбе.

Дпн лѣвѣзіле спѣрѣе,
Флоріле далбе.
Не ал вострѣ лѣйт пат,
Флоріле далбе.
Дѣгѣнд кѣ вѣкрѣе,
Флоріле далбе.
Ла кѣѣѣтѣѣ с'аѣ лѣсат,
Флоріле далбе.

Еа вѣ зѣче съ трѣдѣі,
Флоріле далбе.
Дпѣтрѣ тѣлѣдѣі анѣ фѣрѣчѣдѣі,
Флоріле далбе.
Прѣкѣт помѣі съ 'флорѣдѣі,
Флоріле далбе.
С' ажѣпѣдѣі съ 'тѣвѣтрѣпѣдѣі,
Флоріле далбе.

Ші ка тоатпа доѣвѣндатѣ,
Флоріле далбе.
Съ вѣ фѣе 'ндѣстѣлатѣ,
Флоріле далбе.
Каса, таса аврѣтѣе;
Флоріле далбе.
Бѣвѣзѣтѣ 'н семѣндѣе,
Флоріле далбе.

Ка ші істѣі колѣндѣторѣі,
Флоріле далбе.
Съ вѣ аѣвѣ допѣторѣі,
Флоріле далбе.
Кѣт авѣрѣ пе пѣрѣндѣі,
Флоріле далбе.
Патронѣі, фѣѣвѣторѣі фѣрѣвѣндѣі
Флоріле далбе.

Ші дп астѣ калѣндѣ, монѣмент а ве-
кѣмеі, пѣстрат прѣпн традиѣе дп меморѣа по-
порѣлѣі ромѣнѣ, се вѣд ідеіле паганѣстѣлѣі
каракѣрѣзатѣ, таі вѣртос а мѣстерѣілор мѣ-
триаѣе, а ле кѣрора темплѣрѣі ші гроате се
дескопер дп тѣлѣе локѣрѣі а ле Дачѣеі.

Пѣнтрѣ атаре поезѣіі антѣе, кареле пре-
кѣш монѣтеле де рѣѣпѣнѣ сънт рапѣодѣте,
сѣѣрѣете ші сѣѣшѣете де гѣрѣле ігноран-
дѣеі, таі вѣртос а клѣсерѣлор, карѣіі фѣгѣ-
реазѣ ші ла поі дпѣтре попор ка рапѣодѣ-
стѣі сѣаѣ аїдѣстѣіі омерѣчѣі, орѣ трѣѣѣадарѣі ме-
зѣвѣлѣі, кѣ ла іі сънт колѣнделе, копѣкѣрѣі-
ле, орадѣіле векѣлор сѣрѣѣрѣі ромѣне, де
дорѣт ар фѣі ка съ се дпѣѣѣѣѣѣѣе діасѣ-
ѣастѣчѣіі ші крѣтѣчѣіі адѣѣѣѣторѣі ші дпѣрѣнтѣ-
торѣі аї зпор асѣел скѣле паѣіонале.

Г. Сѣхлескѣ.